

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/75/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200562
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8421200562.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D. E. X v konaní o zaplatenie 1 288,18 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyni **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 26.03.2021 v jej konečnej úprave prípustnej právoplatným uznesením tunajšieho súdu zo dňa 14.10.2021 č.k. 10Csp 75/2021-68 sa žalobkyňa domáhala na žalovanom zaplatenia 1.288,18 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.288,18 eur od 28.08.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že právna predchodkyňa žalobkyne, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) dňa 27.12.2017 uzavrela so žalovaným Zmluvu o pôžičke č. 21335632/7129820250, na základe ktorej poskytla žalovanému pôžičku vo výške 1.240,35 eur na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve v kúpnej cene 1.378,35 eur. Pri podpise zmluvy o pôžičke žalovaný uhradil akontáciu vo výške 138 eur a na zvyšok kúpnej ceny spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanému pôžičku. Podľa zmluvy o pôžičke žalovaný mal pôžičku splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške 31,89 eur, a to do celkovej sumy 1.913,40 eur. Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. zanikla zlúčením s jej právnym nástupcom Všeobecnou úverovou bankou a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155 (pôvodný žalobca, ďalej už len „VÚB a.s.“) tak, ako je to uvedené vo výpise z obchodného registra OS Bratislava I., oddiel: Sa, vložka číslo 341/B. Žalovaný do podania žaloby z celkovej sumy 6.451,92 eur zaplatil len 716,88 eur. Žalovaný porušil zmluvnú povinnosť platiť mesačné splátky riadne a včas. VÚB a.s. listom zo dňa 27.06.2018 („Predžalobná upomienka“) vyzvala žalovaného k úhrade dlžných splátok v dodatočnej lehote viac než 30 dní. Žalovaného súčasne upozornila, že ak v stanovenej lehote nedôjde k úhrade aspoň najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnená pôžičku zosplatiť. Žalovaný ani v tejto dodatočnej lehote dlžné splátky neuhradil. VÚB a.s. využila svoje právo veriteľa vyplývajúce jej z čl. 8.2 zmluvných podmienok a ust. 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a dňa 19.08.2018 pôžičku zosplatnila, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.08.2018 („Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“). K zosplatneniu pôžičky došlo po márnom uplynutí dostatočne dlhlej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v listine „Predžalobná upomienka“ je len najstaršou omeškanou splátkou a neurčuje začiatok plynutia premlčacej

doby. Žalovaný zosplatený dlh neuhradil. Ku dňu podania žaloby celkový dlh žalovaného zo zmluvy o pôžičke predstavoval 1.288,18 eur (stĺpec „Splátka“ v prehľade splátok a úhrad). Táto suma pozostáva z nesplnených splátok do zosplatenia celej pôžičky, v prehľade „Suma splátok“ (7 splátok x 31,89 eur = 223,23 eur), zo splátok po zosplatení vo výške celkom 1.160,62 eur zvýšených o akontáciu 138 eur, spolu 1.521,85 eur, po odpočítaní úhrad žalovaného (stĺpec „Úhrady“) vo výške 233,67 eur. Žalobou si žalobkyňa neuplatnila nárok na zmluvnú pokutu vo výške 152,32 eur uvedenú v prehľade úhrad a splátok ako stĺpec „Pokuta“. Žalobou si uplatnila nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po „Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti“. Oznámenie bolo zaslané žalovanému obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia je 5 dní.

3. Spolu so žalobou zástupca žalobkyne predložil súdu listiny, a to notársku zápisnicu N 3283/2017, NZ 542152017, zo dňa 11.12.2017 vo veci projektu rozdelenia spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. zlúčením, listinu „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ číslo zmluvy 7129820250, „Zmluvu o poskytovaní služieb“, listinu „Predžalobná upomienka“ zo dňa 27.06.2018 spolu s poštovou doručenkou, listinu „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru,“ zo dňa 22.08.2018 a prehľad splátok a úhrad.

4. Uznesením zo dňa 26.05.2021 č.k. 10Csp 75/2021-29 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie spolu so žalobou a jej prílohami bolo žalovanému riadne doručené dňa 19.08.2021. Žalovaný na výzvu nereagoval.

5. Podaním zo dňa 27.04.2022 súd s poukazom na § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke vyzval zástupcu žalobkyne na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie dokladov, rozhodných pre posúdenie splnenia povinnosti pôvodného veriteľa pri uzatváraní zmluvy o pôžičke posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa pôžičku splácať, teda tzv. bonitu žalovaného, a tiež pre posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní z pohľadu splnenia všetkých zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky VÚB a.s. na žalobkyňu stanovených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov. Na výzvu zástupca žalobkyne reagoval podaním doručeným súdu dňa 06.05.2022, v ktorom uviedol, že pôvodný veriteľ pred uzatvorením zmluvy o pôžičke preskúmal bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou. Poukázal na údaje o zamestnávateľovi žalovaného a výške jeho mesačného príjmu uvedené v zmluve o pôžičke s tvrdením, že ich pravdivosť žalovaný potvrdil vlastnoručným podpisom. Ďalej uviedol, že jej právny predchodca pravdivosť údajov uvedených v žiadosti klienta vždy overuje prostredníctvom svojho interného schvaľovacieho systému. Príjmy, výdavky a trvanie zamestnania klienta skúma prostredníctvom sociálnej poisťovne. Počet úverov klienta v bankových a nebankových registroch. Vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobkyne uviedol, že pôžičku žalovanému poskytla spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., ktorá nikdy nebola bankou. Poskytnutý úver preto nikdy nebol bankovým úverom a jeho postúpenie nepodlieha právnomu režimu Zákona o bankách. Avšak aj v prípade, ak by postúpenie pohľadávky podliehalo režimu Zákona o bankách, všetky zákonné podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky vyžadované týmto zákonom boli splnené. Žalovaný bol preukázateľne v omeškaní s plnením časti svojho záväzku. Pôvodný veriteľ riadne vyzval žalovaného na jeho splnenie písomnou výzvou zo dňa 27.06.2018, ktorá bola žalovanému doručená dňa 04.07.2018. Nakoľko žalovaný napriek výzve právneho predchodcu zaslanej do jeho dispozičnej sféry bol viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením dlhu, boli splnené predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Navyše, žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy aj v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018, pričom ustálená rozhodovacia prax všeobecných súdov považuje odoslanie výzvy na zaplatenie čo i len čiastočne omeškaného peňažného záväzku kedykoľvek po vzniku tohoto omeškania za splnenie zákonnej podmienky ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. K postúpeniu pohľadávky na žalobkyňu preto došlo platne, a tým je daná aj jej aktívna vecná legitímácia v spore (napr. rozsudky Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6CoCsp 37/2020 a sp.zn. 17CoCsp 18/2021, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co 34/2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11CoCsp 35/2021).

6. Súd spor prejednal na pojednávaní konanom dňa 17.06.2022 v neprítomnosti oboch sporových strán. Zástupca žalobkyne, ktorý bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný (13.05.2022), podaním doručeným súdu dňa 08.06.2022 ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní dôvodom pracovnej zaneprázdnenosti a snahou nenavyšovať trovy konania v zmysle zásady hospodárnosti konania.

Navrhol, aby súd vo veci rozhodol v jeho neprítomnosti. Žalovaný predvolanie doručované mu na adresu trvalého pobytu v odbernej lehote neprevzal, neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval.

7. Dokazovaním vykonaným v celom rozsahu návrhov žalobkyne (žalovaný nenavrhol vykonanie žiadneho dôkazu) súd skutkový stav v danej veci ustálil nasledovne:

8. Žalovaný nepoprel a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti o tvrdení žalobkyne, že dňa 27.12.2017 spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „Consumer Finance Holding a.s.“) a žalovaný uzavreli zmluvu označenú ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“, evidovanú žalobkyňou pod č.7129820250, na základe ktorej spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 1.240,35 eur, a to na kúpu zlatých šperkov v kúpnej cene 1.378,35 eur, a že žalovaný sa v zmluve zaviazal zaplatiť pri podpise zmluvy akontáciu vo výške 138 eur (10,1%) a úver vo výške zvyšku kúpnej ceny 1.240 eur spolu s jeho nákladmi, celkom 1.913,40 eur, zaplatiť v 60 pravidelných mesačných splátkach po 31,89 eur (ďalej už len „zmluva o úvere“). Tieto skutočnosti preukazujú listiny predložené v spore žalobkyňou označené ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ a „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (Quatro)“, podľa ktorých sa jednalo o účelový spotrebiteľský úver vo výške 1.240,35 eur s nákladmi 673,05 eur, celkovou čiastkou, ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť 1.913,40 eur v 60 mesačných splátkach vo výške 31,98 eur splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, dátumom splatnosti prvej splátky dňa 20.01.2018 a dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 20.12.2022, výškou fixnej ročnej úrokovej sadzby 20,55 %, hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) 20,55 %, hodnotou priemernej RPMN 14,01 %, výškou odplaty za úver 20,55 %, najvyššou prípustnou výškou odplaty za úver 20,56 %, a dobou trvania zmluvy 60 mesiacov alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy.

9. Žalovaný nepoprel a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti ani o tvrdení žalobkyne, že žalovaný do podania žaloby zaplatil spolu s akontáciou 138 eur len 233,67 eur. Táto skutočnosť vyplýva z prehľadu splátok a úhrad za dobu od 27.12.2017 do 31.01.2021, predloženého žalobkyňou, ktorý žalovaný nijako nespochybnil. Podľa tohto prehľadu žalovaný dňa 27.12.2017 zaplatil akontáciu vo výške 138 eur, a následne mesačné splátky vo výške 31,89 eur za tri mesiace, a to za mesiace január 2018 – marec 2018 vrátane, celkom teda 3 mesiace x 31,89 eur, čo predstavuje spolu 233,67 eur. Počnúc splátkou splatnou 20.04.2018 už žiadne úhrady na úverový účet nepoukázal.

10. Z listiny označenej ako „Predžalobná upomienka“ datovanej dňom 27.06.2018 a pripojenej poštovej doručky vyplýva, že týmto listom VÚB a.s. žalovanému s poukazom na zmluvu o úvere oznámila, že ku dňu vyhotovenia listiny eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 95,67 eur a žalovaného vyzvala bezodkladne nedoplatok zaplatiť na v listine špecifikované číslo účtu. Žalovaného súčasne upozornila, že ak do 05.08.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 04/2018, bude oprávnená úver zosplatiť. Podľa poštovej doručky list na adrese trvalého pobytu žalovaného prevzala jeho manželka dňa 04.07.2018.

11. Z listiny označenej ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ datovanej dňom 22.08.2018 súd zistil, že táto listina obsahuje prejav vôle VÚB a.s. adresovaný žalovanému spočívajúci v oznámení, že nakoľko dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil, dlh zo zmluvy o úvere sa stal splatným v celom rozsahu naraz, a výzvu žalovaného na úhradu sumy 1.288,35 eur.

12. Podľa notárskej zápisnice spísanej notárkou JUDr. Ľubicou Florianovou so sídlom Bratislava, na Hodžovom námestí č. 3, N 3283/2017, NZ 54215/2017, dňa 11. decembra 2017 a výpisov z obchodného registra spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, zanikla v dôsledku rozdelenia a zlúčenia s nástupníckymi spoločnosťami, a to Všeobecnou úverovou bankou a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155 (ďalej už len „VÚB a.s.“) a VÚB Leasing a.s., Mlynské Nivy 1, 020 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 (ďalej už len „VÚB Leasing a.s.“), ktoré sa stali právnymi nástupcami zaniknutej spoločnosti. Podľa výpisu z obchodného registra spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, bola z registra vymazaná ku dňu 01.01.2018.

13. Z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vedenej v denníku súdu pod sp.zn. 1OpP 2/2018 zo dňa 30.11.2017 uzavretej medzi VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s. ako postupcami a žalobkyňou ako postupníkom, vrátane jej dodatkov č.1. - č. 4, príloh a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 24.09.2021 súd zistil, že obe nástupnícke spoločnosti uzavreli so žalobkyňou zmluvu o postúpení pohľadávok, o.i., aj pohľadávky zo zmluvy o úvere v danej veci ku dňu postúpenia vo výške 1.288,18 eur.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 27.12.2017 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, tzn. k 27.12.2017 (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

19. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Vychádzajúc z cit. ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

21. Medzi stranami nebolo sporné a súd nemal dôvodné pochybnosti o tom, že zmluva o úvere v prejednávanej veci má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že žalovaný má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Záver, že žalovaný zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva zo samotného označenia zmluvy ako zmluvy o „spotrebiteľskom“ úvere, označenia druhu úveru ako viazaný „spotrebiteľský“ úver, označenia žalovaného v zmluve údajmi fyzickej osoby – nepodnikateľa, ako aj z obsahu samotnej zmluvy o úvere (celkové náklady „spotrebiteľa“ a pod.). Súd poukazuje tiež na argumentáciu zástupcu žalobkyne v spore ustanoveniami spotrebiteľského práva (zákonom č. 129/2010 Z.z., ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a pod.). Niet

pochýb, že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. pri poskytovaní úveru konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

22. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci upravoval špeciálny zákon, a to Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo vzťahu k Občianskemu zákonníku má postavenie lex specialis. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý žalovanej na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere v danej veci má charakter spotrebiteľského úveru tak, ako ho definuje Zákon o spotrebiteľských úveroch, a spotrebiteľská zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch.

23. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere v danej veci uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. ako nebankový subjekt. Ako už súd vyššie uviedol, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., ku dňu 01.01.2018 zanikla v dôsledku rozdelenia a zlúčenia s nástupníckymi spoločnosťami, a to VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s., ktoré sa stali právnymi nástupcami zaniknutej spoločnosti. V danej veci právnym nástupcom ku dňu 01.01.2018 sa stala VÚB a.s.. Zaplatenia tejto pohľadávky VÚB a.s. sa žalobou v konaní v danej veci však nedomáha banka, ale žalobkyňa ako nebankový subjekt, a to s tvrdením, že táto pohľadávka banky vo výške 1.288,18 eur jej bola VÚB a.s. postúpená na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vedenej v denníku súdu pod sp.zn. 1OpP 2/2018 zo dňa 30.11.2017 uzavretej medzi VÚB a.s. a VÚB Leasing a.s. ako postupcami a žalobkyňou ako postupníkom, vrátane jej dodatkov č.1. - č.4, príloh a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 24.09.2021. Súd sa preto najprv zaoberal skúmaním vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní. Aktívnu vecnou aktívnu legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, z ktorého žalobcovi vyplýva uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie aktívnej vecnej legitímácie (ako aj pasívnej vecnej legitímácie) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010). Zásadnou otázkou, ktorú pritom súd v rámci skúmania aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní v danej veci riešil, bola otázka, či boli splnené zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky VÚB a.s. na žalobkyňu, a ak áno, či došlo k postúpeniu pohľadávky vo výške, ktorej sa žalobkyňa v konaní na žalovanom domáha (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn 14CoCsp 52/2020 zo dňa 11.05.2021).

24. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorá podlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska, a ktorej základné právne postavenie vymedzuje zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Zákon o bankách“). Podľa § 2 Zákona o bankách banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú.v. EÚ L 176, 27.6.2013), a ktorá má bankové povolenie. Inú právnu formu banky tento zákon zakazuje. Banka môže bankové činnosti vykonávať iba na základe bankového povolenia podľa osobitného predpisu (Čl. 4 ods. 1 bod 42 nariadenia (EÚ) č. 575/2013) a v rozsahu a za podmienok uložených týmto povolením alebo ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi (napr. § 12 až 34 zákona č. 747/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov). V uvedenom právnom kontexte je potrebné posudzovať aj činnosť banky VÚB a.s. v danej veci spočívajúcu v postúpení pohľadávky.

25. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

26. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

27. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

28. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

29. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá a druhá veta Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so

splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

30. Podľa § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (24.09.2021) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

31. Podľa § 17 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (24.09.2021) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu 21aa) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

32. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže v existujúcom záväzkovom vzťahu dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv a povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku a preto na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka. Cit. všeobecné ustanovenia § 524 ods. 1 a § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre postúpenie pohľadávky vyžadujú vždy písomnú formu, a súčasne stanovujú, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Vychádzajúc z ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Zákon o bankách ako osobitný právny predpis (lex specialis) vo vzťahu k Občianskemu zákonníku v cit. ust. § 92 ods. 8 upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku patriacu banke, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Cit. ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch ako osobitného právneho predpisu (lex specialis) upravuje podmienky, za ktorých nemožno postúpiť práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách alebo s ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané).

34. Na podporu tohto svojho právneho záveru súd vzhľadom aj na súdu známu stále pretrvávajúcu argumentáciu žalobcov v obdobných sporov, spočívajúcu v tom, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje iba výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky bankou, poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 1Cdo 147/2017 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 60/2018, podľa ktorého: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. V tomto

rozhodnutí Nejvyšší soud Slovenskej republiky o.i. tiež konštatuje, že: „...v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade zákona o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka...následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.“

35. Súd poukazuje tiež napr. na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2018 sp.zn. 7Cdo 26/2017, podľa ktorého: „...podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu v prejednávanej veci než tú, že podmienky § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka svoju pohľadávku postúpiť inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).“

36. Do pozornosti súd dáva tiež dôvodovú správu k cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, podľa ktorej zavedenie tohto ustanovenia do Zákona o bankách má motivovať banky k tomu, aby robili kroky smerujúce k ukončeniu záväzkových vzťahov pri dlhodobom nesplácaní úverov dlžníkmi, a aby počas trvania zmluvných vzťahov iba nepripisovali úroky, poplatky a rôzne sankcie, a dlhy tak nezvyšovali. Takéto správanie bánk nespĺňalo požiadavku prístupu banky ako dodávateľa k spotrebiteľom s odbornou starostlivosťou tak, ako to vyplýva zo zákona o spotrebiteľoch. Nebolo tiež v záujme spotrebiteľov, aby po uzavretí spotrebiteľskej zmluvy o úvere banka kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu postupovala pohľadávku voči nim tretej osobe, ktorá nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu Zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Tu súd len dodáva, že nie len poskytovanie, ale aj správa úveru, je špecifickou osobitne Zákonom o bankách upravenou činnosťou banky. Preto súd mal za to, že aj na správu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (nie len poskytovanie), ktorá v danej veci prešla z pôvodného veriteľa na VÚB a.s., je potrebné aplikovať Zákon o bankách, a to predovšetkým za účelom naplnenia požiadavky odbornej starostlivosti veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi.

37. Z cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktorá je už splatná. Podľa tohto ustanovenia banka má oprávnenie postúpiť pohľadávku alebo jej časť, s ktorou je dlžník v omeškaní po dobu stanovenú zákonom, a to o viac ako 90 kalendárnych dní, a to napriek písomnej výzve banky. Tieto zákonné podmienky musia byť pritom splnené kumulatívne. Tu súd na podporu tohto záveru, v nadväznosti aj na vymedzenie pohľadávky na účely ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách zástupcom žalobkyne v konaní, poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, podľa ktorého: „29. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách... 35. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatný úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatnenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.“ (porovnaj tiež napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp 50/2021 zo dňa 15.02.2022). Banka má nepochybne právo postúpiť na iný subjekt aj celú úverovú pohľadávku. Pre takýto postup je však nevyhnutné, aby banka pred postúpením úverovú pohľadávku v súlade so zákonom predčasne zosplatnila. Súd v danej veci dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by VÚB a.s. pred postúpením úverovej pohľadávky na žalobkyňu bola splnila zákonné podmienky pre jej predčasné zosplatnenie.

38. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

39. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

40. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatenie úveru dohodnutého v splátkach vyžadujú výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú spotrebiteľovi, obsahujúcu upozornenie na aktuálny dlh a výslovné upozornenie na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celej úverovej pohľadávky naraz z dôvodu nezaplatenia aktuálneho dlhu. Podľa cit § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na zaplatenie celej úverovej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565, môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až potom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr. Táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je tak časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie. Do splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

41. V danej veci VÚB a.s. listinou „Predžalobná upomienka“ datovanou dňom 27.06.2018 žalovaného upozornila, že ku dňu 27.06.2018 má aktuálny nedoplatok na splátkach predmetného úveru vo výške 95,67 eur (3 mesiace x 31,89 eur) a výslovne ho upozornila, že ak do 05.08.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 04/2018, bude oprávnená úver zosplatiť. Podľa pripojenej doručky listina bola doručená na adresu trvalého pobytu žalovaného, kde ju dňa 04.07.2018 prevzala jeho manželka. Podľa prehľadu splátok a úhrad, ktorý žalovaný nijako nespochybnil, žalovaný v lehote do 05.08.2018 dlžné splátky neuhradil. Dňom 20.07.2018 sa dostal do omeškania s úhradou splátky „04/2018“, splatnej dňa 20.04.2018, viac ako tri mesiace. Na zaplatenie aktuálneho dlhu, vrátane splátky splatnej dňa 20.04.2018, mu bola veriteľom poskytnutá lehota do 05.08.2018, teda lehota dlhšia ako zákonná povinná lehota 15 dní, plynúca od 04.07.2018. Na možnosť zosplatenia celej pohľadávky naraz bol žalovaný predžalobnou upomienkou, ktorá sa preukázateľne dostala do dispozičnej sféry žalovaného, výslovne upozornený. VÚB a.s. tak mala oprávnenie úver predčasne zosplatiť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.04.2018 po uplynutí 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, teda od 20.07.2018, a to do splatnosti nasledujúcej splátky splatnej dňa 20.08.2018. Žalobkyňa predložila súdu listinu vyhotovenú VÚB a.s. označenú ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“, datovanú dňom 22.08.2018, tzn. dňom nasledujúcim po splatnosti splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ mohol pristúpiť k zosplateniu celej úverovej pohľadávky naraz. Preto súd prijal záver, že právo VÚB a.s. na zosplatenie celej pohľadávky z úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.04.2018, na zaplatenie ktorej bol žalovaný predžalobnou upomienkou dňa 27.06.2018 upozornený, dňom 20.08.2018 banke zaniklo. Oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018 preto nemožno priznať právne účinky predčasného zosplatenia úverovej pohľadávky tak, ako to predpokladá citovaná právna úprava. Preto súd mal za to, že VÚB a.s. v danej veci nesplnila zákonné podmienky pre predčasné zosplatenie úverovej pohľadávky. Vo vzťahu k tvrdeniu zástupcu žalobkyne,

že k zosplatneniu došlo vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením úveru, súd udáva, že pred oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018 žalovaný nebol v omeškaní viac ako 3 mesiace so splátkou splatnou dňa 20.07.2018, ani 20.08.2018.

42. Navyše, žalobkyňa nijako nepreukázala, že by listina „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 22.08.2018 sa bola vôbec dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Aj keď žalovaný tvrdenie žalobkyne o informovaní o predčasnom zosplatnení touto listinou nespochybnil (k žalobe sa nevyjadril), to neznamená, že žalobkyňa, na ktorej bolo v konaní dôkazné bremeno vo vzťahu k doručeniu tohto oznámenia do dispozičnej sféry žalovaného (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka), toto dôkazné bremeno aj uniesla. Tu súd v nadväznosti na súdu známu argumentáciu z obdobných sporov, že listina o zosplatnení úveru má len deklaratórny charakter, poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 36/2000 zo dňa 15.12.2000, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 4/2021, podľa ktorého: „11.3....Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie...Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať“. Preto súd mal za to, že aj oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018 bolo potrebné doručiť do dispozičnej sféry žalovaného (porovnaj tiež napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12CoCsp 26/2021 zo dňa 10.03.2022, sp.zn. 8CoCsp 16/2021 zo dňa 28.02.2022, sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, a ďalšie). Keďže žalobkyňa toto skutočnosť nepreukázala, súd aj z tohoto dôvodu predčasnemu zosplatneniu úveru nemohol priznať právne účinky.

43. Na základe uvedeného súd uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala, že celá pohľadávka z predmetného úveru bola v čase jej postúpenia VÚB a.s. na ňu splatnou, a teda spôsobilou na postúpenie podľa cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. VÚB a.s. tak podľa Zákona o bankách mohla na žalobkyňu postúpiť iba splátky úveru splatné ku dňu postúpenia pohľadávky, tzn. ku dňu 24.09.2021, kedy došlo k prevzatíu listiny „Žiadosti o postúpenie a prevod“, podľa ktorej týmto dňom postupník prijíma a kupuje každú pohľadávku uvedenú v priloženom výťažku a zaznamenanú na nosiči CD-ROM. Zákonou podmienkou postúpenia aj len tejto časti pohľadávky podľa cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách však bola písomná výzva banky na jej zaplatenie a nepretržité omeškanie žalovanej s jej zaplatením trvajúce dlhšie ako 90 kalendárnych dní napriek tejto výzve.

44. Na základe vykonaného dokazovania súd však nemohol prijať záver o splnení ani zákonných podmienok pre postúpenie čo aj len časti úverovej pohľadávky na žalobkyňu, nakoľko žalobkyňa učinenie takejto výzvy bankou VÚB a. s. ničím nepreukázala. Podľa judikatury právne úkony sa posudzujú podľa ich obsahu, a preto nie je vylúčené, aby obsahom jednej listiny bolo aj niekoľko

právnych úkonov. Napr., aby obsahom právneho úkonu, ktorým si v danej veci VÚB a.s. ako veriteľ uplatnila právo na predčasné zosplatenie celého úveru, bola súčasne aj výzvou banky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6CoCdo 37/2020 zo dňa 28.04.2021). V danej veci však žalobkyňa nepreukázala, že by oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.08.2018 sa bolo vôbec dostalo do dispozičnej sféry žalovaného. Preto súd tomuto oznámeniu nemohol priznať ani právne účinky písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

45. Vzhľadom na uvedené závery súd uzavrel, že nakoľko žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných podmienok pre postúpenie úverovej pohľadávky alebo aspoň jej časti VÚB a.s. bankou, stanovené v cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nepreukázala ani, že je v konaní vecne aktívne legitimovaná. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku banky, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané). Za danej situácie preto súd žalobu žalobkyne pre nedostatok jej aktívnej vecnej legitimácie v konaní zamietol.

46. Navyše, postúpenie práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ku ktorému došlo dňa 24.09.2021, bolo v rozpore aj s ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (24.09.2021), podľa ktorého práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu. To neplatí iba vtedy, a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu (18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky (o ktorý sa v danej veci nejednalo), alebo ak sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru v danej veci nastala dňa 20.12.2022, pričom k postúpeniu práv došlo 24.09.2021. Preto VÚB a.s. ani z tohto dôvodu nemohla pohľadávku na žalobkyňu postúpiť platne.

47. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo.

49. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovaný mal tak úspech v konaní v plnom rozsahu a prislúcha mu voči žalobkyňi nárok na náhradu trov v plnom rozsahu trov. Žalovaný si nárok na náhradu trov neuplatnil, zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú. Preto súd žalovanému žiadnu náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. – II. tohto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).